

ПРОБЛЕМИ БАЛЬНЕОЛОГІЧНИХ КУРОРТІВ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Ковальчук І. В.

*Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Науковий керівник – док. геогр. наук, проф. Запотоцький С. П.*

Сучасний стан бальнеологічних курортів Львівської області свідчить про те, що сьогодні той асортимент послуг, які ці курорти пропонують, є дуже різноманітним. У них лікувально-оздоровчі послуги переважають над туристично-рекреаційними. Проте є ряд проблем, які вимагають термінового вирішення.

Майже на всіх бальнеологічних курортах Львівської області екологічні проблеми домінують над іншими та потребують першочергового вирішення [1]. Особливо актуальним це є у тих курортах, які розташовані на території міст, де є найбільші обсяги викидів від пересувних джерел забруднення. Мова йде про такі курорти як Моршин і Трускавець [2].

Для всіх бальнеологічних курортів Львівщини спільною проблемою є деградація трав'яного покриву під впливом інтенсивного його рекреаційного витоптування, засмічення, зокрема, в паркових зонах і поблизу джерел мінеральних вод, де відсутня необхідна інфраструктура для збору сміття.

Забруднення водних об'єктів бальнеологічних курортів регіону через відсутність центрального водовідведення належить до проблемних моментів розвитку цих курортів, зокрема, Східниці [3].

До інших проблем, які властиві бальнеологічним курортам Львівської області, належить питання детального дослідження і затвердження запасів мінеральних вод, що дозволить провести оцінку перспектив використання цих ресурсів. Найбільш гостро цього потребують усі джерела мінеральних вод у Східниці (крім "Нафтусі"), Нинівське родовище у Моршині, джерело "Адольф" у Великому Любені, джерело "Анна" в Немирові, джерело сірководневої води у Шклі та всі джерела мінеральної води у Розлучі [3].

Черговою важливою проблемою розвитку бальнеологічних курортів області виступає наявність не у всіх курортів планів інвестиційного та соціально-економічного розвитку. Вони розроблені лише для Моршина і Трускавця.

Незадовільний стан дорожнього покриття – важлива проблема бальнеологічних курортів Львівщини, оскільки він не лише не дозволяє покращити умови доїзду до курортів, але й призводить до збільшення забруднення довкілля від викидів автотранспорту та зменшує транспортну доступність курортів. Найгіршими є дороги на тих курортах, які розташовані на території сіл і селищ міського типу [4].

Висока щільність населення у міських курортних поселеннях також є проблемним моментом у розвитку бальнеологічних курортів Львівщини. Особливо чітко вона виражена у Трускавці та Моршині, де не вистачає нових площ для побудови відпочинкової інфраструктури, а у приватному секторі відбувається хаотична забудова території [4].

Застарілий рівень облаштування санаторно-курортних закладів, відсутність великих інвестицій у їх розвиток – ще одна з причин занепаду невеликих бальнеологічних курортів області. У першу чергу йде мова про такі курорти, як Шкло, Немирів, Великий Любінь, Розлуч, які є у державній власності [6].

До не менш важливих проблем розвитку бальнеологічних курортів Львівщини належить проблема дотримання режиму охорони джерел мінеральних вод. Найперше це стосується тих курортів, які перебувають на державному забезпеченні, у тому числі, Розлуча та Східниці, де не вистачає фінансів для їх облаштування, зокрема, для побудови огорожі навколо джерел.

Проблема питного водопостачання стосується усіх бальнеологічних курортів Львівської області. Через зношеність водопостачальних мереж третина мешканців Трускавця цілодобово не має питної води (мають тільки 70 % жителів), а в Моршині та Східниці часто виникають аварії зі системами постачання питної води, погіршуючи тим самим якість лікування [5].

І, нарешті, також варто згадати проблему, що стосується поводження з твердими побутовими відходами. У таких курортах як Немирів, Шкло та Великий Любінь утилізація сміття відбувається шляхом його спалювання, призводячи при цьому до утворення місць зі стихійними звалищами відходів і ділянками зі значним засміченням території (рис. 1) [2].

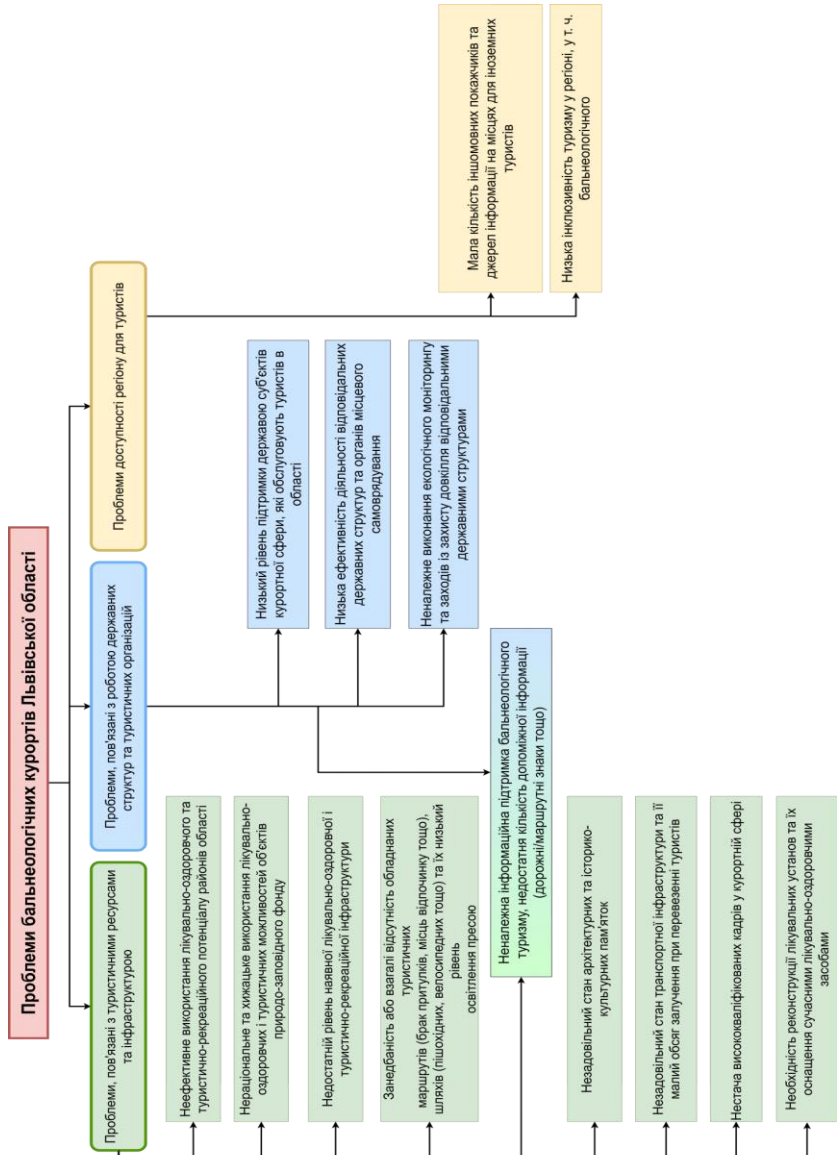

Рис. 1. Проблеми бальнеологічних курортів Львівської області

Висновки. Бальнеологічні курорти Львівської області характеризуються у своєму розвитку досить великою кількістю проблем. Головним чином, мова йде про екологічні проблеми, які виникли внаслідок забруднення атмосферного повітря та водних об'єктів, засмічення території курортів побутовими відходами, ведення хаотичної забудови цих курортів і наявної низької якості доріг, які погіршують екологічну ситуацію на курортах області. У той же час, проведення ефективного менеджменту розвитку курортних територій Львівщини (розробка інвестиційних і комплексних планів соціально-економічного розвитку з урахуванням наявного природно-ресурсного потенціалу) дозволить вирішити існуючі проблеми досліджуваних курортів.

Список використаних джерел

1. Галаченко О. О. Розвиток санаторно-курортного сектору як фактор зростання соціально-економічного становища регіону. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України: зб. наук. пр. НАН України. ДУ "Ін-т регіональних досліджень ім. І. М. Долішнього НАНУ". Львів, 2014. Вип. 6 (110). С. 304-310.
2. Головатий М. В. Проблеми рекреаційного використання бальнеологічних курортів (на прикладі Львівської обл.) // Вісник Львівського університету. Серія географічна, 2014. Вип. 42. С. 78-85.
3. Горин І. Природні туристично-рекреаційні ресурси Львівщини: структура, оцінка потенціалу та характеру сучасного використання // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Географія. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2018. № 2 (Вип. 45). С. 129-146.
4. Ковальчук І. Оцінка стану і функціонування туристично-рекреаційної і лікувально-оздоровчої галузі Львівської області // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Географія. 2020. № 2 (49). С. 123-134.
5. Офіційний сайт Головного управління статистики у Львівській області [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.lv.ukrstat.gov.ua/>
6. Фоменко Н. В. Рекреаційні ресурси та курортологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 312 с.